

Dags införa vårdplatsgaranti

Bristen på vårdplatser är en fråga som de senaste åren återkommit på Läkarförbundets fullmäktigemöte. Problemet är alltså inte nytt, men situationen har ytterligare förvärrats. De senaste veckorna har media över hela landet rapporterat om överbeläggningar och utlokaliserade patienter.

Redan för drygt ett år sedan anmälde Universitetssjukhuset MAS i Malmö av Malmö läkarförening. Efter anmälan har sjukhuset varje månad redovisat avvikelser, och personalen har skrivit en rad rapporter där man anser att patienternas säkerhet hotas.

Värmlands läkarförening har skrivit brev till sjukhusledningen där man beskriver en ohållbar situation och kräver en snabb ökning av antalet vårdplatser. Medicinklinikens läkare vårdar patienter i korridorer, läkarrum, undersökningsrum eller på toaletter.

På Sahlgrenska Universitetssjukhusets medicinklinik har två avdelningar stängts, och patienter blir kvar många timmar på akuten innan en sängplats kan hittas på någon avdelning. Exempellistan kan göras lång.

Nu riktar också Socialstyrelsen stark kritik mot ständiga överbeläggningar. I höstas publicerade Socialstyrelsen en rapport som visar att bristen på vårdplatser riskerar patientsäkerheten.

I rapporten framkommer att Sverige, vid internationella jämförelser, har lägst antal vårdplatser samtidigt som antalet platser i särskilda boenden också minskat. Vårdgivarna måste nu öka antalet vårdplatser för att vi ska kunna ge våra patienter en värdig och patientsäker vård. Vi har nu nått vägs ände!

Enligt § 2 e Hälso- och sjukvårdslagen ska det i hälso- och sjukvården finnas personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges. Med stöd av lagen anser Socialstyrelsen att vårdgivare ska se över antalet tillgängliga vårdplatser så att ständigt återkommande överbeläggningar undviks.

Nedskärningarna av vårdplatser drabbar främst patienter och anhöriga, men också läkare och övriga medarbetare som får sämre förutsättningar att kunna sköta sitt jobb. Läkare löser situationen genom att överbelägga avdelningar, skriva ut patienter i förtid eller utlokalisera patienter till andra kliniker på sjukhuset.

Om det vill sig riktigt illa kan en patient flyttas runt mellan olika kliniker flera gånger, ibland även nattetid.

Illustration: Annika Huett

Ibland får patienter transporteras långa sträckor till andra sjukhus.

I dag spiller kvalificerade läkare, som arbetar bakjour många timmar, tid åt att diskutera och köpslå med andra kollegor om att få låna vårdplatser. Läkare som definitivt borde syssla med kvalificerad vård i stället för att leta efter sängar.

Det finns ett förslag om en stärkt vårdgaranti vid planerad vård. Men det finns inget som garanterar vård på rätt vårdnivå vid akut sjukdom. Det borde vara en självklarhet att vi i dagens

Sverige ska kunna erbjuda en ordinarie vårdplats på en klinik som normalt hanterar patientens åkomma, på rätt vårdnivå, bemannad med rätt kompetens och med adekvat utrustning.

En ökning av antalet vårdplatser är en av de enskilt viktigaste frågorna för att skapa en säkrare vård och minska den stress och frustration som många sjukhusläkare känner i arbetet.

Nu är det dags att införa en nationell vårdplatsgaranti. Det skulle öka kvaliteten och värdigheten i svensk akutsjukvård. Dessutom måste vårdgivarna fortlöpande registrera och redovisa utlokaliserade patienter och överbeläggningar. Som det ser ut i dag klarar vi inte vårdgarantin för planerad vård; operationer måste strykas med kort varsel för att det saknas vårdplatser. Först måste vi klara av att ge en bra och säker akut vård – för att sedan kunna klara vårdgarantin för planerad vård.

PS: Vad tycker du? www.lakarforbundet.se/ps

»En ökning av antalet vårdplatser är en av de enskilt viktigaste frågorna för att skapa en säkrare vård.«

EVA NILSSON BÅGENHOLM, ordförande i Läkarförbundet

Svårt nå Försäkringskassan

Få har väl missat den senaste tidens kritik av Försäkringskassans ärendehantering. Justitieombudsmannen, JO, har instämt i kritiken. JO konstaterar att Försäkringskassan har åsidosatt de förvaltningsrättsliga kraven vid sin omorganisation, kraven som ställs på myndigheten bland annat i frågor som rör snabbhet, service och tillgänglighet.

Vi läkare har också drabbats av dessa problem. Försäkringskassans tillgänglighet är nu under all kritik. Det gäller inte minst när det begärs in komplettering-

ar av det medicinska underlaget för beslut om arbetsförmågan. En vardag med alltför allmänna hänvisningar via webbplats och telefonsvarare, eller att personer – i de fall då de alls finns namngivna – aldrig lyfter på luren.

Försäkringskassan fick förra veckan order av regeringen om att utforma ett slags servicekontrakt med medborgarna.

Kontrakt ska utlova bättre tillgänglighet och återkoppling.

Hoppas att det hjälper oss att få kontakt också.

Eva Nilsson Bågenholm

Kontaktuppgifter Sveriges läkarförbund:
www.lakarforbundet.se, E-post: info@slf.se
Telefon: 08-790 33 00, Fax: 08-20 57 18
Postadress: Box 5610, 114 86 Stockholm
Besök: Villagatan 5, Stockholm